

Tlačová správa
Luxemburg 13. septembra 2021

Neefektívnosť spolupráce s krajinami mimo EÚ pri vracaní neregulárnych migrantov

Podľa osobitnej správy, ktorú uverejnil Európsky dvor audítorov (EDA), nie je spolupráca EÚ s krajinami mimo EÚ účinná pri zabezpečovaní toho, aby sa migranti, ktorí sa nelegálne zdržiavajú na území EÚ, vrátili do svojich krajín. V období 2015 – 2020 dosiahla EÚ len obmedzený pokrok v uzatváraní readmisných dohôd s krajinami mimo EÚ. Okrem toho opatrenia EÚ neboli dostatočne zjednodušené na to, aby sa zabezpečilo, že krajiny mimo EÚ si budú v praxi plniť svoje záväzky v oblasti readmisie.

Každý rok od roku 2008 dostalo príkaz opustiť EÚ približne pol milióna osôb, ktoré nie sú občanmi EÚ, pretože do EÚ vstúpili alebo v EÚ zostali bez povolenia. Avšak do svojej vlastnej krajiny mimo Európy sa v skutočnosti vrátili menej ako 1 z 5 osôb. Jedným z dôvodov nízkeho počtu navrátených migrantov je zložitá spolupráca s krajinami ich pôvodu. EÚ preto už uzavrela 18 právne záväzných readmisných dohôd a formálne otvorila rokovania so šiestimi ďalšími krajinami. Nedávno ukončila rokovania aj o šiestich právne nezáväzných opatreniach týkajúcich sa návratu a readmisie.

„Očakávame, že náš audit prispeje k diskusii o Novom pakte EÚ o migrácii a azyle, pretože účinná a dobre riadená politika týkajúca sa readmisí je nevyhnutnou súčasťou komplexnej migračnej politiky,“ uviedol Leo Brincat, člen Európskeho dvora audítorov zodpovedný za správu. *„Súčasný systém EÚ na zabezpečenie návratu migrantov je však značne neefektívny, čo vedie k opaku želaného účinku: nelegálnu migráciu skôr povzbudzuje, ako by od nej odrádzal.“*

Hoci EÚ viedla formálny dialóg a rokovania s krajinami, odkiaľ pochádza väčšina neregulárnych migrantov, ktorí sa tam nevrátili, audítori poznamenávajú, že výsledky za obdobie 2015 – 2020 boli pomerne obmedzené.

Rokovania o readmisných dohodách EÚ často ohrozujú sporné body, ako je povinné zahrnutie tzv. doložky o štátnych príslušníkoch tretích krajín, proti ktorej sa často stavajú krajiny mimo EÚ. Naopak rokovania o právne nezáväzných readmisných dohodách boli úspešnejšie, najmä preto, že ich obsah je flexibilný a prispôsobiteľný.

Ďalším nedostatkom, na ktorý audítori poukazujú v správe, je nedostatočná synergia v rámci samotnej EÚ. EÚ nie vždy vystupuje jednotne voči krajinám mimo EÚ a Európska komisia nie vždy zapojila kľúčové členské štáty, aby tým uľahčila proces rokovaní. V dôsledku toho niektoré krajiny mimo EÚ nevidia pridanú hodnotu uzatvorenia readmisnej dohody, a namiesto toho

Účelom tejto tlačovej správy je prezentovať hlavné body osobitnej správy Európskeho dvora audítorov. Úplné znenie správy je uverejnené na webovom sídle eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

uprednostňujú dvojstrannú spoluprácu, najmä ak majú prospech z veľkorysých dvojstranných dohôd s niektorými štátmi EÚ. Keď však členské štáty zaujali výrazne zjednotené stanovisko, ukázalo sa, že to pomáha odblokovať rokovania a uzatvárať readmisné dohody.

Audítori navyše nevidia dostatočný pokrok, ani pokiaľ ide o motivovanie krajín mimo EÚ, aby si plnili svoje záväzky v oblasti readmisie. Komisia účinne využila finančnú pomoc na projekty podporujúce rozvoj, reintegráciu a budovanie kapacít. Mala však problémy využiť iné politiky, ktoré poskytujú účinnú podporu pri rokovaní, a to aj v prípadoch, kde mala rozsiahle politické a hospodárske vzťahy. Spomedzi mnohých nástrojov, ktoré má EÚ k dispozícii, audítori identifikovali hmatateľné výsledky len v prípade jedného: vízovej politiky EÚ, ktorej revidované ustanovenia môžu pomôcť motivovať krajiny mimo EÚ k spolupráci v oblasti readmisie.

EÚ sa zároveň snaží pomôcť členským štátom zlepšiť praktickú spoluprácu v oblasti návratu a readmisie, a to najmä podporou sietí, ktoré úspešne združujú vnútroštátne zdroje, a zvýšením podpory agentúry Frontex pre činnosti pred návratom a návratové operácie. Tieto opatrenia boli vo všeobecnosti relevantné. Ich skutočný vplyv však zostáva neznámy, pretože údaje EÚ o návratoch a spolupráci v oblasti readmisie majú veľké množstvo nedostatkov. Údaje nie sú úplné a plne porovnateľné medzi jednotlivými členskými štátmi.

Základné informácie

Audit bol zameraný na obdobie od roku 2015, keď Komisia zaviedla akčný plán v oblasti návratu, do polovice roka 2020. Readmisné dohody EÚ sa uzatvárajú medzi EÚ a krajinami mimo EÚ. Majú prednosť pred dvojstrannými readmisnými dohodami, ktoré uzavreli jednotlivé členské štáty EÚ. Od roku 2016 sa Komisia snaží rozvíjať aj mechanizmy praktickej spolupráce s krajinami mimo EÚ (t. j. právne nezáväzné mechanizmy pre návraty a readmisie).

Osobitná správa č. 17/2021: *Spolupráca EÚ s tretími krajinami v oblasti readmisie: relevantné opatrenia priniesli obmedzené výsledky* je dostupná v 23 jazykoch EÚ na webovom sídle EDA (eca.europa.eu).

EDA vydal nedávno správy o [výkonnosti agentúry Frontex](#) a o [riadení migrácie v EÚ](#). Neskôr v tomto mesiaci uverejní aj správu o opatreniach Europolu v boji proti prevádzkačstvu migrantov.

EDA prezentuje svoje osobitné správy Európskemu parlamentu a Rade EÚ, ako aj iným zainteresovaným stranám, napríklad národným parlamentom, subjektom z oblasti priemyslu a zástupcom občianskej spoločnosti. Veľká väčšina odporúčaní, ktoré v našich správach predkladáme, sa zavádza do praxe.

Kontakt pre tlač

Tlačové oddelenie EDA: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu - Mobil: (+352) 691 551 502
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu - Mobil: (+352) 691 553 547